

ارتداد دکتر فخر و حق

آیت‌الله دکتر سید محمد مهدی احمدی

به اهتمام: محسن ارشاد

: احمدی، سید محمد مهدی، ۱۳۳۲	سرشناسه
: ارتاداد در آئینه فقه و حقوق / سید محمد مهدی احمدی؛ به اهتمام محسن ارشاد.	عنوان و نام پدیدآور
: قم: فروغ حکمت، ۱۴۰۲	مشخصات نشر
: ۹۷۸-۶۲۲-۹۴۴۳۵-۳-۸	مشخصات ظاهری
: شابک	شابک
: فیبا	وضعیت فهرست نویسی
: کتابنامه.	یادداشت
: ارتاداد (فقه)	موضوع
Apostasy (Islamic law)	
ارتاداد -- احادیث	
Apostasy -- Hadiths	
: نژادمان ارشاد، محسن، ۱۳۶۲	شناسه افزوده
: BP1۹۶/۵	ردہ بندي کنگره
: ۲۹۷/۴۷۷	ردہ بندي دیوبی
: ۹۵۴۴	شماره کتابشناسی
	اطلاعات رکورد کتابشناسی

انتشارات فروغ حکمت

نام کتاب: ارتاداد در آئینه فقه و حقوق

حضرت آیت الله دکتر سید محمد مهدی احمدی «دامت بر کاته العالیه»

به اهتمام: محسن ارشاد

طرح جلد: علی صفائی

صفحه آرایی: مرضیه مالکی

شمارگان: ۵۰۰ جلد

چاپ اول: زمستان ۱۴۰۲

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۴۴۳۵-۳-۸

قیمت: ۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال

حق چاپ محفوظ است.

فهرست

۷	مقدمه مؤلف
۹	مقدمه گردآورنده
۱۱	مرتد و اقسام ارتداد
۱۲	ارتداد فعلی و عملی
۱۵	ارتداد قولی و بیانی
۱۵	شرایط ارتداد
۱۶	اعتبار علم به ضروری دین یا عدم آن.
۱۸	اقسام مرتد
۱۸	۱. مرتد فطری
۲۳	احکام مرتد فطری
۲۸	حکم ارتداد زن
۳۱	۲. مرتد ملی
۳۱	احکام مرتد ملی
۳۳	حکم اموال و زوجه مرتد ملی
۳۴	حکم حقوق مالی مرتد ملی زنده

۳۵	حکم حقوق مالی مرتد ملی مرد
۳۵	حکم فرزند مرتد
۳۷	حکم کشتن فرزند مرتد
۴۰	حکم مال مرتد
۴۰	ذکر چند مسأله
۴۰	مسأله نخست: حکم تکرار ارتاد
۴۲	مسأله دوم: اکراه در دین
۴۳	مسأله سوم: آیه آنکه افلاحت بازگشت مرتد به اسلام است؟
۴۴	مسأله چهارم: اسلام و ارتداد معاشر است
۴۶	مسأله پنجم: حکم إنلاف های مرتد
۴۹	مسأله ششم: دیوانگی مرتد
۵۰	مسأله هفتم: ازدواج مرتد
۵۱	مسأله هشتم: ازدواج دختر مرتد
۵۲	مسأله نهم: کلمه اسلام
۵۴	تئمه ای در این مساقط
۵۴	مسأله نخست: حریب شدن ذمی و حکم ماترک و اولاد وی
۵۶	مسأله دوم: حکم مرتد قاتل
۵۸	مسأله سوم: کشتن مرتد پس از توبه کردنش
۶۵	منابع

مقدمه مؤلف

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّاهِرِينَ سَيِّدًا بِقَبَّةِ
اللَّهِ فِي الْأَرْضِ وَكَفَّانَةُ اللَّهِ عَلَى أَعْدَائِهِمْ أَجْمَعِينَ

به لطف و فضل الهی توفیق مکتوب نمودن کتاب «آئینه فقه و حقوق» فراهم گشت که به جهت این مهم خداوند متعال را بسى شاکر و قدردان هستم.

در این کتاب نیز همانند کتب «قصاص در آئینه فقه و حقوق» و «محاربه در آئینه فقه و حقوق» تلاش شده است تا با منسجم نمودن و روان ساختن مباحث و مطالب و نیز کابرداری نمودن آنها و همچنین تطبیق مباحث فقهی با قانون مجازات اسلامی، حلایق مطالعه را برای خوانندگان آن بیشتر نمود. گفتنی است کتاب پیش رو بر اساس متن کتاب «شرائع الإسلام» اثر مرحوم محقق حلی رحمة الله عليه می باشد. شایان ذکر است که در هنگام تدریس سعی بر آن بود که مطالب درسی با ذکر ادله آن در حد ضرورت و متناسب با مخاطب صورت گیرد؛ لذا در

این کتاب نیز همانند کتب پیشین، در فروعات مورد اختلاف نظر فقهاء، به مقدار لازم سخن آورده شده و در بعضی موارد بررسی و نقد صورت گرفته است؛ لیکن به جهت محدودیت زمانی موجود در ترم تحصیلی، از پرداختن مبسوط به بعضی از فروعات غیر مهم خودداری شده و در نتیجه به صورت ختصر از آن بحث شده است که إن شاء الله امیدوارم در فرصت و مجالی دیگر توفيق نگاشتن کتابی با همین عنوان، به شکل مبسوط و با پرداختن به عمدۀ مطالب و فروعات حاصل گردد.

در پایان اینجا لذت امتعال، تعجیل در امر فرج حضرت ولی عصر «عج الله تعالى فرجه الشریف»^۱ را خواهی تارم. همچنین توفیقات روزافزون و مصاحبত آن حضرت را برای همه کسانی که در عرصه علم، دانش و پژوهش گام یا قلمی بر می دارند مسأله دارم.

«خدایا چنان کن سرانجام کار تو خشنود باشی و ما رستگار»

اللَّهُمَّ وَقْنَا لِما تَحْبَبْ وَتَرْضِي
قم، حوزه علمیه، زمستان ۱۴۰۲
سید محمد مهدی احمدی

مقدمه‌گردآورنده

به نام آنکه جان را فکرت آموخت

خداآوند متعال اشاكِرم که توفيق دوباره نگاشتن را رفيق راهمان نمود و
فرصتى دوباره برای فلم *بی بی دیوریای بی کران علم و دانش را ميسر گردانيد*
تا باز هم مجال مكتوب نمودن عصره چنگلدهای از فرمایشات دُر بار عالم
با اخلاص و بزرگوار، دانشمند فرهیخته، شخصیت متخلق به اخلاق الهی،
فقیه وارسته و دلسوز حضرت آیت الله جناب آقای دکتر احمدی "دامت برکاته
العاليه" که سالهای متّهادی با تدریس دلسوزانه و پشتکار ستودنی و نظمی
وصفتانپذیر در سنگر حوزه و دانشگاه به تربیت و هدایت شاگردان بی شماری
همت گماشته‌اند، با اصرار فراوان مبنی بر به زیور طبع درآوردن فرمایشات
ارزشمندانشان که بی تردید به جهت اخلاص علمی و عملی تمایلی به نگاشتن
و چاپ کتاب در تمامی این سالها نداشتند و عمر شریف‌شان را وقف تعلیم
توقفناپذیر دوست‌داران دانش نموده‌اند، فراهم شود تا تشنجان علم و معرفت
ضمن کسب دانش از محضر آن بزرگوار و تلمذ پای درس ایشان، به صورت
مكتوب و با استفاده از آثار آن استاد والامقام، از دریای بی کران علم معظم‌له

توشهه‌ای اندوخته و مستفیض شوند. امیدوارم اقدام کوچک حقیر اندکی از زحمات بی‌شایبه و بی‌دریغ آن فقیه بزرگوار را جبران نماید.

کتاب حاضر با عنوان «ارتاد در آئینه فقه و حقوق» با شرحی بر کتاب «شرائع الإسلام في مسائل الحلال و الحرام» اثر فقیه بزرگوار مرحوم محقق حلی رحمه الله، جهت استفاده دانش پژوهان گرامی به زیور طبع آراسته گردیده است. در پایان، طول عمر باعزم پدر معنوی و استاد بزرگوارم را از خداوند متعال مسأله داشته و امیدوارم که این کمترین را از دعای خیرشان در دنیا و شفاعت‌شان در جدت سرمه نفرمایند.

محسن ارشاد

۱۴۰۲

همستان